

Συνεχές ενδιαφέρον από ελληνικές και ξένες τράπεζες για την ελληνική ναυτιλία

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Τρίτη, 8 Ιουνίου 2004

Μηνάς Τσαμόπουλος

Η δανειοδότηση σε ελληνικές εταιρείες από ελληνικές και μη ελληνικές τράπεζες έφθασε στα τέλη του 2003 τα 25.554 εκατομμύρια δολάρια από 16.525 εκατομμύρια το 2001. Αύξηση σε ποσοστό αύξησης 54,6% μέσα σε τρία χρόνια.

- Από το σύνολο των 54 τραπεζών που ασχολούνται με την ελληνική χρηματοδότηση, οι 18 είναι κύριες διαχειρίστριες.

- Η πρώτη τράπεζα της αγοράς είναι η Citibank ακολουθούμενη από την Deutsche Schiffsbank.

- Μέρος της στρατηγικής της RBS και της HSBC είναι να μη λαμβάνουν μέρος σε τούτη τη τραπεζική δραστηριότητα.

Στα συμπεράσματα αυτά καταλήγει η ετήσια έρευνα της Petrofin S.A.. Έρευνα, μέσα από την οποία καταδεικνύεται το συνεχές θετικό ενδιαφέρον για την ελληνική ναυτιλία από ελληνικές, καθώς και από ξένες τράπεζες, ειδικά από αυτές που έχουν συνεπή παρουσία και στρατηγική προς την ελληνική αγορά. «Η απόδοση της ελληνικής ναυτιλίας και οι θετικές προοπτικές τόσο της ελληνικής ναυτιλίας όσο και της διεθνούς οικονομίας, έχουν επιβραβεύσει την εμπιστοσύνη που έδειξαν οι ναυτιλιακές τράπεζες προς τους Έλληνες πλοιοκτήτες και κάνουν το μέλλον να προμηνύεται καλό» επισημαίνει ο διευθύνων σύμβουλος της Petrofin SA Ted Πετρόπουλος.

Μη ελληνικές τράπεζες με ελληνική παρουσία

Ο αριθμός των μη ελληνικών τραπεζών με παρουσία στην Ελλάδα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2003 φθάνει τις 10 και είναι ίδιος όπως του Ιουνίου 2003. Το χαρτοφυλάκιό τους ανέρχεται στα 10.124,5 εκατ. δολάρια. Όπως επισημαίνεται στην έρευνα: «Στην προηγούμενή μας έρευνα που δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 2003, το ποσό που υπέβαλε η Royal Bank of Scotland διορθώθηκε από την ίδια την RBS, καθώς από λάθος συμπεριλάμβανε και όλα τα μη συμφωνημένα δάνεια.

Έτσι, το διορθωμένο ποσό της RBS κατά την 30στή Ιουνίου 2003 ήταν 4.314 εκ. δολ. (3.251 εκ. δολ. για εκταμιευμένα δάνεια και 1.063 εκ. δολ. για συμφωνημένα αλλά μη εκταμιευμένα δάνεια).

Για να είμαστε σε θέση να κάνουμε ακριβή σύγκριση με τα αποτελέσματα της προηγούμενης έρευνας, θα παρουσιάσουμε σύγκριση μεταξύ των στοιχείων της 31ης Δεκεμβρίου 2003 και της 30ης Ιουνίου 2003 βασισμένη στο διορθωμένο καρτοφυλάκιο της Royal Bank of Scotland.

Θα πρέπει να προσέξουμε ότι ο τομέας των μη ελληνικών τραπεζών με ελληνική παρουσία παραμένει ο πρώτος της αγοράς με συνολικό καρτοφυλάκιο 10.124,5 εκ. δολ. Αυτό αντιπροσωπεύει μια αύξηση κατά 685 εκ. δολ., ή 7,25% μέσα στους έξι μήνες από τον Ιούνιο του 2003».

Ξένες τράπεζες χωρίς παρουσία στην Ελλάδα

Ο τομέας αυτός δείχνει μείωση από 33 τράπεζες σε 29, που συνοδεύεται από μείωση του ελληνικού ναυτιλιακού καρτοφυλακίου από 10.096,73 εκ. δολάρια σε 9.787,73 εκ. δολ. δηλαδή μείωση κατά 308.27εκ. δολάρια ή ποσοστό -3,15%. Η πτώση αυτή είναι ενδεικτική της τάσης παγκοσμιοποίησης και της επανεκτίμησης από τις τράπεζες του ρόλου τους. Μερικές τράπεζες με μικρή μόνο συμμετοχή ή / και με μικρά ναυτιλιακά καρτοφυλάκια αποχωρούν από την ελληνική δανειοδότηση διότι δεν αντιπροσωπεύει μέρος της πολιτικής τους.

Στον τομέα των miscellaneous έχουμε συμπεριλάβει 11 τράπεζες, οι οποίες είτε έχουν φθίνοντα καρτοφυλάκια, ως αποτέλεσμα της αλλαγής πολιτικής, ή θέλουν να εισέλθουν στον τομέα της ελληνικής ναυτιλιακής χρηματοδότησης, ή έχουν μικρή συμμετοχή σε κοινοπρακτικά δάνεια ή club deals των οποίων το ύψος είναι βασισμένο σε εκτιμήσεις της αγοράς.

Τα «φθίνοντα» καρτοφυλάκια συμπεριλαμβάνονται στον τομέα των miscellaneous έτσι ώστε να έχουμε μια πιο ακριβή εικόνα της ελληνικής ναυτιλιακής χρηματοδότησης κατά την 31η Δεκέμβριο 2003. Το συνολικό τους καρτοφυλάκιο είναι 240 εκ. δολάρια.

Ελληνικές τράπεζες

Όσο αφορά στις ελληνικές τράπεζες, το σύνολο έχει ανεβεί από 12 σε 15. Οι καινούργιες είναι η Γενική Τράπεζα Ελλάδος, η Τράπεζα Ωμέγα και η Τράπεζα Ασπίς, οι οποίες κατά την 31η Δεκεμβρίου 2003 είχαν ή συμμετοχή ή την πρόθεση εισόδου στη ναυτιλιακή χρηματοδότηση.

Η αύξηση του καρτοφυλακίου των ελληνικών τραπεζών συνεχίζεται, καθώς φαίνεται από το ποσό κατά την 31η Δεκεμβρίου 2003, το οποίο είναι 5.641.9 εκ. δολάρια εν αντιθέσει με 5.285 εκ. δολάρια, δηλαδή μία αύξηση κατά 356.9 εκ. δολάρια ή 6.75% σε περίοδο 6 μηνών. Παρατηρούμε ότι η παρουσία των ελληνικών τραπεζών εμπεδώνεται όλο και περισσότερο, καθώς τώρα υπάρχουν επτά ελληνικές τράπεζες μέσα στις πρώτες 25. Την ίδια στιγμή, είναι φανερό ότι καθώς τα

χαρτοφυλάκια των ελληνικών τραπεζών μεγαλώνουν σημαντικά, υπάρχει μείωση του ρυθμού αύξησης.

Διαχειριστές κοινοπρακτικών δανείων και club deals

Τα συνολικά δάνεια που ελέγχονται από τις διαχειρίστριες τράπεζες κατά την 31η Δεκεμβρίου 2003 είναι 5.056 εκ. δολάρια εν αντιθέσει με 5.257 εκ. δολάρια τον Ιούνιο 2003. Αυτά είναι δάνεια από τράπεζες εκτός της διαχειρίστριας και εκεί που οι διαχειρίστριες είναι πάνω από μία τότε τα ποσά διαιρούνται ανάλογα. Τα νέα ποσά δείχνουν μία μείωση στα συνολικά δάνεια που ελέγχονται από τις κύριες διαχειρίστριες τους τελευταίους 6 μήνες και είναι ενδεικτικό μιας μεγαλύτερης έμφασης που δίνουν οι τράπεζες στα άμεσα τραπεζικά δάνεια παρά στα κοινοπρακτικά δάνεια ή club deals.

Τα συμπεράσματα

«Το ενδιαφέρον για την ελληνική ναυτιλία εξακολουθεί να αυξάνεται. Ο ρυθμός αύξησης έχει μειωθεί λίγο (3% αύξηση σε συνολικά δάνεια το δεύτερο μισό του 2003) ως αποτέλεσμα των κάτωθι:

A) έμφαση στη ναυπήγηση καινούριων πλοίων τα οποία έχουν μελλοντικές παρωρινές δανειακές απαιτήσεις, και

B) προεξόφληση των δανείων ως αποτέλεσμα της πώλησης παλιότερων πλοίων δεδομένων των ψηλών τιμών των πλοίων, επισημαίνει ο Ted Πετρόπουλος και συνεχίζει:

«-Καθώς τα πλοία που έχουν παραγγελθεί υπολογίζονται γύρω στα 310 (στοιχεία της Ναυτιλιακής - Άνοιξη 2004) τα οποία θα παραδοθούν το 2005-2008, τα σύνολα της χρηματοδότησης θα συνεχίσουν να αυξάνονται με τα χρόνια. Οι πωλήσεις των παλιότερων πλοίων συνέχισαν το 2004 αλλά αναμένεται να έχουν μικρότερη σχετική επιρροή από το 2005 και μετά.

1. Η θέληση των τραπεζών να δανείζουν για καινούρια πλοία έχει συνεχιστεί αμείωτη βασισμένη όχι μόνο στην ποιότητα των Ελλήνων πελατών και στη δυνατή οικονομική τους κατάσταση, αλλά και στις θετικές προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας, του διεθνούς εμπορίου και της ναυτιλίας. Πρέπει να παρατηρήσουμε, όμως, ότι καθώς το κόστος ναυπήγησης έχει ανέβει κατά πολύ και οι παραλαβές αναμένονται το 2007/8 και μετά, οι τράπεζες αρχίζουν να είναι πιο προσεκτικές με τη χρηματοδότηση νέων πλοίων και έχουν μειώσει τα ποσοστά χρηματοδότησης ανάλογα.

- 2. Η ελληνική χρηματοδότηση έχει κρατήσει το δυναμισμό της με έναν αριθμό τραπεζών να εισέρχονται και να απέρχονται από την αγορά. Γενικά, η δυνατή παρουσία της ελληνικής ναυτιλίας των τελευταίων ετών και η ελκυστικότητα των χαρακτηριστικών ρίσκου και ανταμοιβής, καθώς και η θετική προοπτική της αγοράς, έχουν ενθαρρύνει την είσοδο νέων τραπεζών στο χώρο, η συμμετοχή των οποίων αναμένεται να αυξηθεί με τα χρόνια.

- 3. Καθώς οι ναυτιλιακές τράπεζες είναι ευτυχείς να βλέπουν την ποιότητα του δανειοδοτικού τους χαρτοφυλακίου να καλυτερεύει, καθώς οι αξίες, τα οικονομικά αποτελέσματα και η ρευστότητα έχουν μεγαλώσει, δεν πρέπει να υπάρχει καλάρωση όσον αφορά στον εγγενή κίνδυνο της χρηματοδότησης καινούριου πλοίου βασισμένη στις σημερινές απίθανα ψηλές τιμές πλοίων.
- 4. Παρ' όλες τις προοπτικές της συνθήκης της Βασιλείας II, λόγω της αυξανόμενης ανταγωνιστικότητας ανάμεσα στις τράπεζες για τους καλούς πελάτες, τα spreads και οι αμοιβές των τραπεζών έχουν πέσει λίγο τον τελευταίο χρόνο. Τέτοιες πτώσεις, όμως, είναι εντός των κριτηρίων εκτίμησης του ρίσκου που κάθε τράπεζα έχει αναπτύξει και αρχίζει να εφαρμόζει σύμφωνα με τη Βασιλεία II.
- 5. Ένα νέο χαρακτηριστικό της αγοράς είναι η προσφορά χρηματοδότησης σε Έλληνες πλοιοκτήτες από τράπεζες της Άπω Ανατολής (κυρίως Κορεατικές) με σκοπό την υποστήριξη των ντόπιων ναυπηγείων τους. Έχουν υπάρξει επίσης συζητήσεις ανάμεσα σε Έλληνες και Κινεζικές τράπεζες, αλλά δεν έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος. Υπάρχουν ακόμα πολιτισμικές, εμπορικές και πληροφοριακές δυσκολίες να λυθούν.
- 6. Σημαντικό ρόλο, όμως, θα παίξουν τα κινεζικά ναυπηγεία που μπορεί να προσφέρουν στο μέλλον «έτοιμα» πακέτα χρηματοδότησης υποστηριζόμενα από κινεζικές τράπεζες ως μέρος της προσπάθειάς τους να κλείσουν παραγγελίες. Δεν χρειάζεται να τονίσουμε ότι τα spreads των κινεζικών τραπεζών είναι τουλάχιστον 0,5% χαμηλότερα από τις αντίστοιχες δυτικές τράπεζες σήμερα, και αυτό μπορεί να είναι το κίνητρο για του Έλληνες πλοιοκτήτες να σκεφτούν να πάρουν δάνεια από κινεζικές τράπεζες.
- 7 Οι Έλληνες πλοιοκτήτες έχουν συγκεντρώσει τεράστια ρευστότητα από τις πωλήσεις των πλοίων και τις εξασφαλισμένες εισροές από την εκμετάλλευση των πλοίων.

Με τα ποσοστά δανειοδότησης να είναι χαμηλά, η τάση είναι να κρατήσουν αυτή τη ρευστότητα για μελλοντικές ευκαιρίες. Είναι επίσης δυνατό, όμως, αν ανέβουν τα επιτόκια, οι πλοιοκτήτες να προβούν σε αποπληρωμή των υπολοίπων των δανείων τους, ειδικά για το παλαιότερο τονάζ».

ΜΗΝΑΣ ΤΣΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

*Από Ναυτεμπορική
8 Ιουνίου 2004*
